

KLÍČOVÉ TÉMA¹

Článek 6 (občanskoprávní) Rozhodčí řízení

(Naposledy aktualizováno: 31/08/2023)

Úvod

Článek 6 nebrání zřízení rozhodčích soudů pro řešení některých sporů. Je však třeba rozlišovat mezi dobrovolným a povinným rozhodčím řízením. Všechny záruky uvedené v čl. 6 odst. 1 se vztahují na povinné rozhodčí řízení (*Suda proti České republice*, 2010, § 49). V případě dobrovolného rozhodčího řízení, kdy byla rozhodčí doložka přijata svobodně, zákonně a jednoznačně, se strany mohou v zásadě vzdát záruk uvedených v článku 6 (*Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 94–96).

Zásady vyplývající ze stávající judikatury

Obecné zásady:

- Článek 6 nebrání zřízení rozhodčích soudů pro řešení určitých sporů (*Transado - Transportes Fluviais Do Sado, S.A. proti Portugalsku* (rozhodnutí), 2003; *Suda proti České republice*, 2010, § 48; *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 94). Vzhledem k tomu, že rozhodčí doložky mají nesporné výhody pro dotčené osoby i pro výkon spravedlnosti, nejsou v zásadě v rozporu s Úmluvou (*Tabbane proti Švýcarsku* (rozhodnutí), 2016, § 25; *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 94).
- Je třeba rozlišovat mezi dobrovolným a povinným rozhodčím řízením. V případě povinného rozhodčího řízení, kdy je rozhodčí řízení nařízeno zákonem, nemají strany možnost vyjmout svůj spor z pravomoci rozhodčího soudu. Rozhodčí soud proto musí poskytnout záruky stanovené v čl. 6 odst. 1 (*Suda proti České republice*, 2010, § 49; *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 95; *Ali Riza a ostatní proti Turecku*, 2020, § 174, § 181). Povaha fotbalových sporů sui generis nestačí k tomu, aby jednotlivci byli zbaveni záruk spravedlivého procesu podle čl. 6 odst. 1 (*tamtéž*, § 180).
- Dobrovolné rozhodčí řízení v zásadě nevyvolává žádné problémy podle čl. 6 odst. 1, protože se do něj vstupuje volně (*Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 96; *Apollo Engineering Limited proti Spojenému království* (rozhodnutí), 2019, § 38). Přijetí rozhodčí doložky musí být „svobodné, zákonné a jednoznačné“, aby mohlo být považováno za vzdání se záruk stanovených v čl. 6 odst. 1 (*Suda proti České republice*, 2010, § 48; *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 96; *Beg S.p.a. proti Itálii*, 2021, § 127). Pokud se však strany dohodnou na rozhodčím řízení, neznamená to automaticky, že se jednoznačně vzdaly všech svých práv

¹ Vypracováno kanceláří Soudu. Pro Soud není závazné.

Původní text je použit se souhlasem Rady Evropy (Sekce pro vztahy s veřejností a publikaci) a Evropského soudu pro lidská práva (Oddělení správy znalostí). Tento překlad byl zveřejněn na základě dohody s Radou Evropy a Evropským soudem pro lidská práva a je výhradní odpovědností Ministerstva spravedlnosti České republiky.

podle čl. 6 odst. 1 (viz *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 121–123, pro posouzení, zda byla volba stěžovatele „jednoznačná“, nebo jinými slovy, zda se stěžovatel vědomě vzdal svého práva na to, aby jeho spor rozhodoval nezávislý a nestranný soud; viz také *Beg S.p.a. proti Itálii*, 2021, § 136–143, pro posouzení, zda se společnost podávající žádost jednoznačně vzdala jak záruky nestrannosti, tak očekávání, že vnitrostátní soudy zajistí, aby rozhodčí nález byl v souladu s příslušnými pravidly, včetně pravidel týkajících se nestrannosti rozhodců).

- I když rozhodčí řízení není uloženo zákonem, nemusí se považovat za dobrovolné. Například ve věci *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, by odmítnutí rozhodčí doložky znamenalo negativní důsledky pro profesní život druhého stěžovatele, takže Soud měl za to, že tuto doložku nepřijal svobodně a nejednoznačně (§ 113–115).
- V některých případech nemusí být rozhodčí řízení ani povinné, ani dobrovolné, ale může být stěžovateli uloženo třetími stranami (viz *Suda proti České republice*, 2010, § 50, pro dohodu o podrobení se rozhodčímu řízení uzavřenou mezi společností, jejímž byl stěžovatel menšinovým akcionářem, a hlavním akcionářem této společnosti).

Použitelnost čl. 6 odst. 1:

- Právo na získání částek přiznaných rozhodčím soudem se považuje za „právo občanskoprávní povahy“ ve smyslu článku 6. Proto se čl. 6 odst. 1 vztahuje na řízení o zrušení rozhodčího nálezu před obecnými soudy (*Stran Greek Refineries a Stratis Andreadis proti Řecku*, 1994, § 40; viz také *Xavier Lucas proti Francii*, 2022, § 29–32).
- Zaplacení náhrady škody fotbalovému klubu se týká práv majetkové povahy a vyplývá ze smluvního vztahu mezi soukromými osobami. Mají tedy občanskoprávní povahu ve smyslu článku 6 (*Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 57; *Ali Riza a ostatní proti Turecku*, 2020, § 159).
- Sesazení z pozice „vrcholového“ na „oblastního“ rozhodčího a nepříznivý dopad na profesní kariéru asistenta rozhodčího, jakož i následná ztráta výdělků, postačují k tomu, aby bylo možné konstatovat, že se jedná o práva občanskoprávní povahy (*Ali Riza a ostatní proti Turecku* *Ali Riza a ostatní proti Turecku*, č. 30226/10 a 4 další, 28. ledna 2020, § 160).
- V případě disciplinárního řízení před profesními orgány, v jehož rámci je ohroženo právo vykonávat povolání z důvodu pozastavení výkonu povolání na dva roky, není pochyb o občanskoprávní povaze dotčených práv (*Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 58; viz také *Ibrahim Tokmak proti Turecku*, 2021, § 65, týkající se sankce vedoucí ke zrušení licence fotbalového rozhodčího).
- Pokud bylo disciplinární řízení před profesními orgány zahájeno v reakci na veřejně pronesené výroky (v televizi nebo na sociálních sítích), lze mít za to, že dané řízení zasahuje do výkonu práva na svobodu projevu, které představuje „právo občanskoprávní povahy“ pro účely čl. 6 odst. 1 (*Sedat Dogan proti Turecku*, 2021, § 20, týkající se disciplinárních sankcí uložených řediteli fotbalového klubu; *Ibrahim Tokmak proti Turecku*, 2021, § 15, týkající se disciplinárních sankcí uložených fotbalovému rozhodčímu).
- Disciplinární řízení proti profesionálnímu fotbalistovi, jehož výsledkem je pozastavení jeho činnosti na několik zápasů, má nepříznivý dopad na majetková práva jeho fotbalového klubu, a proto se dotýká práv občanskoprávní povahy klubu ve smyslu čl. 6 odst. 1 (*Naki a AMED Sportif Faaliyetler Kulubu Dernegi proti Turecku*, 2021, § 20).
- Vyloučení amatérských fotbalistů z jakékoli činnosti související s fotbalem se však netýká práv majetkové povahy, takže čl. 6 odst. 1 nelze použít. Ve věci *Ali Riza a ostatní proti Turecku*, 2020, Soud uvedl, že amatérští fotbalisté hrají bez nároku na odměnu. Na rozdíl od profesionálních fotbalistů (kteří jsou placeni za čas strávený na soutěžích a trénincích) mohou

být amatérským fotbalistům hrazeny pouze vzniklé výdaje, takže pozastavení činnosti související s fotbalem neohrožuje právo na výkon povolání. Ačkoli stěžovatelé ve věci *Ali Riza a ostatní proti Turecku*, 2020, tvrdili, že v Turecku je běžnou praxí, že hráči hrající amatérské fotbalové ligy dostávají od svých klubů mzdu nebo jiné odměny, Soud konstatoval, že stěžovatelé nepředložili kopii žádné smlouvy, kterou uzavřeli se svým klubem, ani doklad o platbách či jiných odměnách. Stěžovatelé tedy neprokázali, že předmětný spor byl majetkové povahy (§ 155).

Rozhodčí soudy jako „jiné mezinárodní vyšetřovací nebo smírčí orgány“:

- Příklad, který již byl předložen mezinárodnímu rozhodčímu soudu, lze považovat za již předložený „jinému mezinárodnímu vyšetřovacímu nebo smírčímu orgánu“, a tudíž za nepřijatelný podle čl. 35 odst. 2 písm. b) úmluvy (*Le Bridge Corporation LTD S.R.L. proti Moldavské republice*, 2018, § 22–33 s ohledem na rozhodčí soud Mezinárodního střediska pro řešení investičních sporů, „ICSID“). Stěžovatelem ve štrasburském řízení byla právnická osoba Le Bridge, zatímco stěžovatelem v řízení ICSID byl Franck Charles Arif, fyzická osoba a investor. Soud nicméně považoval případ za v podstatě stejný, neboť Arif vlastnil 100 % akcií žalující společnosti a byl rovněž generálním ředitelem a v této funkci podepsal formulář žádosti, když věc předkládal Soudu.
- V případě *OAO Neftyanaya Kompaniya Yukos proti Rusku*, 2011, Soud nezkoumal, zda lze Stálý rozhodčí soud v Haagu považovat za „jiný mezinárodní vyšetřovací nebo smírčí orgán“, neboť strany v rozhodčím řízení a před Soudem byly odlišné, a tudíž se nejednalo o „v podstatě stejné stížnosti“ ve smyslu čl. 35 odst. 2 písm. b) Úmluvy (§ 519–526).

Odpovědnost států za jednání a opomenutí rozhodčích soudů:

- Přestože Rozhodčí soud pro sport (CAS) není státním soudem ani jinou veřejnoprávní institucí, ale subjektem zřízeným na soukromoprávním základě, švýcarské soudy mají pravomoc rozhodovat o platnosti rozhodnutí Rozhodčího soudu pro sport a Federální nejvyšší soud zamítl odvolání stěžovatelů, čímž nabyla dotčená rozhodčí rozhodnutí právní moci. Žalovaný stát byl proto odpovědný a Soud měl pravomoc *ratione personae* (*Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 65–67).
- Soud měl rovněž pravomoc *ratione personae* přezkoumat stížnosti týkající se jednání a opomenutí Rozhodčí komory Římské obchodní komory (veřejnoprávního subjektu), jak je potvrdily italské vnitrostátní soudy (*Beg S.p.a. proti Itálii*, 2021, § 63–66).

Přístup k soudu:

- Právo na přístup k soudu nevyžaduje, aby věc byla předložena obecným soudům, tedy soudům klasického typu, začleněným do standardního soudního aparátu státu. Místo toho může slovo „soud“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 zahrnovat orgán zřízený k rozhodování omezeného počtu konkrétních záležitostí (*Lithgow a ostatní proti Spojenému království*, 1986, § 201; *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 94; *Ali Riza a ostatní proti Turecku*, 2020, § 173).
- Osoba se může vzdát práva na projednání svého případu soudem tím, že souhlasí s rozhodčí doložkou. Vzdání se práva, které má nesporné výhody pro dotčenou osobu i pro výkon spravedlnosti, v zásadě není v rozporu s Úmluvou (*Pastore proti Itálii* (rozhodnutí), 1999; *Eiffage SA a ostatní proti Švýcarsku* (rozhodnutí), 2009; *Tabbane proti Švýcarsku* (rozhodnutí), 2016, § 25; *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 94).
- V případech, kdy je přístup k soudu omezen, například z důvodu imunity mezinárodní organizace vůči vnitrostátní jurisdikci, může být rozhodčí řízení přiměřeným alternativním

prostředkem ochrany práv podle Úmluvy (*Klausecker proti Německu* (rozhodnutí), 2015, § 71–76).

- Pokud vnitrostátní a rozhodčí soudy poskytnou přesvědčivá, podrobná a odůvodněná rozhodnutí o tom, proč nejsou příslušné k projednání sporu, omezení práva na přístup k soudu nemusí být nepřiměřené sledovaným legitimním cílům, jako je řádný výkon spravedlnosti a účinnost vnitrostátních soudních rozhodnutí, a tudíž nemusí představovat porušení Úmluvy (*Ali Riza proti Švýcarsku*, 2021, § 85–98).

Soud zřízený zákonem:

- Rozhodčí soud bude považován za „soud zřízený zákonem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1, pokud splňuje určitá kritéria, jak jsou vymezena ve věci *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, pro Rozhodčí soud pro sport. Soud rozhodl, že ačkoli Rozhodčí soud pro sport odvozuje svou pravomoc od soukromoprávního základu, má plnou pravomoc rozhodovat na základě právních předpisů a po řízení vedeném předepsaným způsobem o všech skutkových a právních otázkách, které mu byly předloženy v rámci sporů, které mu byly předneseny. Jeho rozhodnutí poskytovala soudní řešení těchto sporů a bylo možné se proti nim odvolat k Federálnímu nejvyššímu soudu. Ten považoval rozhodčí rozhodnutí Rozhodčího soudu pro sport za „skutečné rozsudky, srovnatelné s rozsudky státního soudu“. Při rozhodování ve věcech stěžovatelů tak měl Rozhodčí soud pro sport díky kombinaci federálního zákona o mezinárodním soukromém právu a judikatury Federálního nejvyššího soudu podobu „soudu zřízeného zákonem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy (§ 149).

Kontradiktorní řízení – veřejné slyšení:

- Příslušné zásady podle čl. 6 odst. 1 se v této souvislosti vztahují na jednání před rozhodčími soudy (*Suda proti České republice*, 2010, § 53; *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 182–183); pro případ, kdy jednání nebylo konáno, viz *Ali Riza proti Švýcarsku*, 2021, § 113–119.
- Ustanovení čl. 6 odst. 1 nebrání svobodnému, jak výslovnému, tak mlčky vyjádřenému vzdání se práva na veřejné projednání (*Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 180–181). Práva na veřejné projednání věci se lze platně vzdát i v soudním řízení, proto totéž platí i pro rozhodčí řízení (jehož účelem je často vyhnout se publicitě), *Suovaniemi a ostatní proti Finsku* (rozhodnutí), 1999). Absence veřejného projednání v rozhodčím řízení tedy sama o sobě neznamená, že rozhodčí řízení je nepřiměřené (*Klausecker proti Německu* (rozhodnutí), 2015, § 74; *Kolgu proti Turecku* (rozhodnutí), 2013, § 36–47, § 44–45), zejména pokud si stěžovatel zvolil rozhodčí řízení namísto řízení před obecnými civilními soudy (*tamtéž*, § 36–47).

Nezávislost a nestrannost:

- Pokud mají stěžovatelé důvody a možnost napadnout nezávislost a nestrannost rozhodce, ale tuto námitku neuplatní, má se za to, že se jednoznačně vzdali svého práva na nestranného soudce (*Suovaniemi a ostatní proti Finsku* (rozhodnutí), 1999). Naopak, pokud je taková námitka vznesena, musí rozhodčí řízení poskytnout záruky podle čl. 6 odst. 1, a to i v případě dobrovolného rozhodčího řízení. V takovém případě nelze mít za to, že se stěžovatel „jednoznačně“ vzdal svého práva na nezávislý a nestranný soud (*Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 121–123; *Beg S.p.a. proti Itálii*, 2021, § 136–143).
- Soud se zabýval otázkou vzdání se práva na nestranného soudce v rámci rozhodčího řízení, aniž by musel rozhodnout, zda by podobné vzdání se bylo platné v rámci čistě soudního řízení (*Beg S.p.a. proti Itálii*, 2021, § 141).
- Způsob jmenování členů soudu sám o sobě nenarušuje nezávislost a nestrannost tohoto

rozhodovacího orgánu, pokud členové po svém jmenování nepodléhají žádnému nátlaku, nedostávají žádné pokyny a vykonávají své povinnosti zcela nezávisle (*Ali Riza a ostatní proti Turecku*, 2020, § 209).

- Existují-li mezi správní radou a rozhodčí komisí fotbalového svazu silné a organizační vazby, jsou strukturální nedostatky rozhodčí komise z důvodu rozsáhlých pravomocí, které má představenstvo nad její organizací a fungováním, oprávněným důvodem k pochybnostem o tom, zda členové rozhodčí komise jednají s nezbytnou nezávislostí a nestranností (*Ali Riza a ostatní proti Turecku*, 2020, § 222). To platí zejména v případě, kdy je doba trvání mandátu členů rozhodčí komise stejná jako doba trvání mandátu správní rady a kdy členové rozhodčí komise nejsou vázáni žádnými pravidly profesní etiky. Rozhodčí komise, která rozhoduje smluvní spory mezi kluby a jejich hráči, navíc nemusí jednat nezávisle a nestranně, pokud je správní rada, která jmenuje členy rozhodčí komise, složena převážně z bývalých členů nebo vedoucích pracovníků fotbalových klubů, což ovlivňuje složení rozhodčí komise ve prospěch fotbalových klubů (§ 201–223).

Délka řízení:

- Délka rozhodčího řízení se zohledňuje nejen u rozhodčího řízení jako takového (*Deservire SRL proti Moldavsku*, 2009, § 48), ale při posuzování celkové délky řízení (*Stechauner proti Rakousku*, 2010, § 43; *Puchstein proti Rakousku*, 2010, § 39).

Výkon rozhodčích rozhodnutí:

- Nevykonání rozhodčího rozhodnutí může vést k porušení čl. 6 odst. 1 (*Ostapenko proti Ukrajině*, 2007, § 40–42; *Marini proti Albánii*, 2007 § 130–135; *Regent Company proti Ukrajině*, 2008, § 59–60).

Významné příklady

- *Lithgow a ostatní proti Spojenému království*, 1986: přístup k nezávislému soudu a rozhodčímu soudu jako „zákonnému soudu“ (neporušení čl. 6 odst. 1);
- *Stran Greek Refineries a Stratis Andreadis proti Řecku*, 1994: legislativní zrušení rozhodčího nálezu, kterým se konstatuje existence pohledávky vůči státu (porušení čl. 6 odst. 1);
- *Suovaniemi a ostatní proti Finsku* (rozhodnutí), 1999: vzdání se práva na soud; námitky proti nestrannosti rozhodce (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Pastore proti Itálii* (rozhodnutí), 1999: vzdání se práva na soud ve prospěch rozhodčího řízení (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Transado-Transportes Fluviais Do Sado S.A. proti Portugalsku* (rozhodnutí), 2003: vzdání se některých práv podle čl. 6 odst. 1 před rozhodčím soudem (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Regent Company proti Ukrajině*, 2008: pokračující nevykonávání pravomocného rozhodčího nálezu (porušení čl. 6 odst. 1);
- *Eiffage SA a ostatní proti Švýcarsku* (rozhodnutí), 2009: vzdání se práva na soud uzavřením smlouvy s Evropskou organizací pro jaderný výzkum (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Granos Organicos Nacionales S.A. proti Německu* (rozhodnutí), 2010: pokud o neplatnosti rozhodčí doložky rozhodují obecné soudy, není povinností stěžovatele nejprve předložit věc rozhodčímu soudu a teprve poté se obrátit na obecné soudy (přijatelnost);

- *Suda proti České republice*, 2010: povinnost podrobit se rozhodčímu řízení v důsledku doložky sjednané třetími stranami (porušení čl. 6 odst. 1);
- *Kolgu proti Turecku* (rozhodnutí), 2013: absence veřejného slyšení v rozhodčím řízení mezi fotbalistou a jeho klubem před Rozhodčí komisí Turecké fotbalové federace (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Klausecker proti Německu* (rozhodnutí), 2015: omezení přístupu k vnitrostátním soudům za účelem přezkumu náboru zaměstnanců před Evropským patentovým úřadem, pokud bylo k dispozici přiměřené alternativní řízení (rozhodčí řízení) (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Tabbane proti Švýcarsku* (rozhodnutí), 2016: vzdání se práva na odvolání proti rozhodčímu nálezu (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Le Bridge Corporation LTD S.R.L. proti Moldavské republice* (rozhodnutí), 2018: stejné stížnosti předložil stěžovatel k jinému mezinárodnímu vyšetřovacímu nebo smířicímu orgánu, a to k rozhodčímu soudu ICSID (nepřijatelnost – v podstatě stejné);
- *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018: zpochybnění nezávislosti a nestrannosti Rozhodčího soudu pro sport (neporušení čl. 6 odst. 1); absence veřejného slyšení (porušení čl. 6 odst. 1);
- *Apollo Engineering Limited proti Spojenému království* (rozhodnutí), 2019: vzdání se určitých záruk podle čl. 6 odst. 1 přijetím rozhodčí doložky (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Bakker proti Švýcarsku* (rozhodnutí), 2019: stěžovatel dostal od Rozhodčího soudu pro sport trest, který mu doživotně zakázal vykonávat jeho povolání (profesionální cyklista); stěžovatel namítal porušení svého práva na spravedlivý proces u Federálního soudu (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Promimpro Exports and Imports Limited a Sinequanon Invest proti Ukrajině* (rozhodnutí), 2019: nevykonání rozhodčího nálezu (nepřijatelnost – neslučitelnost *ratione personae*);
- *Ali Riza a ostatní proti Turecku*, 2020: nezávislost a nestrannost rozhodčí komise Turecké fotbalové federace (porušení čl. 6 odst. 1); pozastavení činnosti amatérských fotbalistů na jeden rok (nepřijatelnost – neslučitelnost *ratione materiae*);
- *Mediation Berti Sports proti Turecku* (rozhodnutí), 2020: neexistence „práva občanskoprávní povahy“, protože vnitrostátní právo upravující fotbal neuznávalo nároky právnické osoby vyplývající ze smlouvy o fotbalové reprezentaci a nepřiznávalo právnickým osobám způsobilost k právním úkonům v řízení před Tureckou fotbalovou federací (nepřijatelnost – neslučitelnost *ratione materiae*);
- *Sedat Dogan proti Turecku*, 2021, *Naki a Amed Sportf Faaliyetler Kulubu Dernegi proti Turecku*, 2021, *İbrahim Tokmak proti Turecku*, 2021: nezávislost a nestrannost rozhodčí komise Turecké fotbalové federace ve věci sankcí uložených řediteli fotbalového klubu, profesionálnímu hráči a profesionálnímu rozhodčímu (porušení čl. 6 odst. 1 ve třech případech; ve druhém případě pouze ve vztahu k fotbalovému klubu, který vnitrostátně napadl sankci uloženou jednomu ze svých hráčů, a nepřijatelnost ve vztahu k fotbalistovi);
- *Beg S.p.a. proti Itálii*, 2021: nedostatek nestrannosti jednoho z rozhodců Rozhodčího soudu Římské obchodní komory z důvodu jeho předchozích a souběžných profesních vazeb (včetně jeho role obhájce v souběžném občanskoprávním řízení) na společnost, která ovládala protistranu v rozhodčím řízení (porušení čl. 6 odst. 1);
- *Ali Riza proti Švýcarsku*, 2021: omezení práva na přístup k soudu před Rozhodčím soudem pro sport (CAS) a švýcarským Federálním nejvyšším soudem (neporušení čl. 6 odst. 1);

neuskutečnění veřejného slyšení a údajné nedodržení zásady rovnosti zbraní (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);

- *Xavier Lucas proti Francii*, 2022: příliš formalistické rozhodnutí, které shledalo, že právní námitka týkající se návrhu na zrušení rozhodčího nálezu je vyloučena, protože nebyla předložena elektronicky, bez ohledu na praktické překážky. Použitelnost čl. 6 odst. 1 (přijatelnost – *ratione materiae*; porušení čl. 6 odst. 1).

Případy podle článku 6 (trestněprávní):

- *Deweer proti Belgii*, 1980: uložení odklonu formou narovnání s předběžným opatřením uzavření provozovny stěžovatele (porušení čl. 6 odst. 1);
- *Ali Riza a ostatní proti Turecku*, 2020: disciplinární řízení, jehož výsledkem bylo pozastavení veškeré činnosti stěžovatelů související fotbalem po dobu jednoho roku, § 153–154 (nepřijatelnost – neslučitelnost *ratione materiae*).

Rozhodčí řízení podle jiných článků úmluvy

Článek 7:

- *Platini proti Švýcarsku* (rozhodnutí), 2020: rozhodčí rozhodnutí o disciplinárním trestu pozastavení činnosti v profesionálním sportu; rozhodnutí založené na disciplinárním řádu FIFA a uložené jejími soudními orgány (nepřijatelnost – neslučitelnost *ratione materiae*).

Článek 8:

- *Platini proti Švýcarsku* (rozhodnutí), 2020: rozhodčí rozhodnutí vedoucí k disciplinárnímu pozastavení činnosti v profesionálním sportu (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost).

Článek 10:

- *Sedat Dogan proti Turecku*, 2021, *Naki a Amed Sportf Faaliyetler Kulubu Dernegi proti Turecku*, 2021, *İbrahim Tokmak proti Turecku*, 2021: disciplinární a sportovní sankce a pokuty uložené Tureckou fotbalovou federací bez odpovídajícího odůvodnění za komentáře pronesené v televizním pořadu a na sociálních sítích (porušení).

Článek 11:

- *Federation of Offshore Workers' Trade Unions a ostatní proti Norsku* (rozhodnutí), 2002: zákaz stávkový nařízením vlády, kterým se stanoví povinné státní rozhodčí řízení (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Association of Academics proti Islandu* (rozhodnutí), 2018, § 28–35: právní předpisy zavádějící omezení stávek odborů a zavedení povinného rozhodčího řízení (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost).

Článek 1 Protokolu č. 1:

- *Stran Greek Refineries a Stratis Andreadis proti Řecku*, 1994, § 61–62 a § 73–75: rozhodčí nálezy, které mají sílu pravomocných rozhodnutí a jsou považovány za vykonatelné, se považují za „vlastnictví“ ve smyslu článku 1 Protokolu č. 1; nezaplacení rozhodčích nálezu státem (porušení článku 1 Protokolu č. 1);

- *Transado - Transportes Fluviais Do Sado, S.A. proti Portugalsku* (rozhodnutí), 2003: údajné zbavení majetku bez náhrady v důsledku výkladu koncesní smlouvy rozhodčím soudem; státní orgány nezasáhly (nepřijatelnost – neslučitelnost *ratione materiae*);
- *Regent Company proti Ukrajině*, 2008, § 61–62: pokračující nevykonávání rozhodčího nálezu (porušení článku 1 Protokolu č. 1);
- *Sedelmayer proti Německu* (rozhodnutí), 2009: nevykonání rozhodčího nálezu proti jinému státu (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- *Kin-Stib a Majkič proti Srbsku*, 2010, § 83–85: částečné nevykonání rozhodčího nálezu (porušení článku 1 Protokolu č. 1);
- *Ali Riza a ostatní proti Turecku*, 2020: disciplinární sankce uložená rozhodčí komisí, která údajně připravila stěžovatele o jejich budoucí příjmy (nepřijatelnost – neslučitelnost *ratione materiae*);
- *BTS Holding, a.s. proti Slovensku*, 2022, § 71–73: nevykonání rozhodčího nálezu vydaného Mezinárodní obchodní komorou (porušení článku 1 Protokolu č. 1).

Shrnutí obecných zásad

- Obecné zásady práva na soud: *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 92–96; *Ali Riza proti Švýcarsku*, 2021, § 72–77.
- Obecné zásady nezávislého a nestranného soudu zřízeného zákonem: *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 138–144; *Ali Riza a ostatní proti Turecku*, 2020, § 194–200.
- Obecné zásady práva na veřejné slyšení: *Mutu a Pechstein proti Švýcarsku*, 2018, § 175–177; *Ali Riza proti Švýcarsku*, 2021, § 113–115.

Další odkazy

Další klíčová témata:

- Vzdání se záruk spravedlivého procesu (trestněprávní větev článku 6)

Tiskové přehledy:

- Sport a EÚLP

Dokumenty Rady Evropy:

- usnesení č. 2151 Parlamentního shromáždění Rady Evropy (2017) o slučitelnosti rozhodčího řízení
- příručka „Disciplinární a rozhodčí řízení ve sportovním hnutí“ (pro použití soudními orgány)
- příručka „Ochrana lidských práv v Evropě v kontextu disciplinárních a rozhodčích řízení sportovních organizací – Příručka dobré praxe č. 5 (2018)“

KLÍČOVÉ ODKAZY NA JUDIKATURU

Nejdůležitější případy:

- [Mutu a Pechstein proti Švýcarsku](#), č. 40575/10 a 67474/10, 2. října 2018 (neporušení čl. 6 odst. 1, pokud jde o údajný nedostatek nezávislosti a nestrannosti Rozhodčího soudu pro sport; porušení čl. 6 odst. 1 z důvodu absence veřejného slyšení před Rozhodčím soudem pro sport);
- [Ali Riza a ostatní proti Turecku](#), 30226/10 a 4 další, 28. ledna 2020 (porušení čl. 6 odst. 1).

Další případy podle článku 6 (občanskoprávní větev):

- [Bramelid a Malmstrom proti Švédsku](#), zpráva Komise č. 31, č. 8588/79 a 8589/79, 12. prosince 1983 (porušení čl. 6 odst. 1);
- [Lithgow a ostatní proti Spojenému království](#), č. 9006/80 a 6 dalších, 8. července 1986 (neporušení článku 1 Protokolu č. 1, článku 14 ve spojení s článkem 1 Protokolu č. 1, čl. 6 odst. 1 a článku 13);
- [Stran Greek Refineries a Stratis Andreadis proti Řecku](#), č. 13427/87, 9. prosince 1994 (porušení čl. 6 odst. 1 a článku 1 Protokolu č. 1; neporušení čl. 6 odst. 1, pokud jde o délku řízení);
- [Suovaniemi a ostatní proti Finsku](#) (rozhodnutí), 23. února 1999 (nepřijatelnost článku 6);
- [Pastore proti Itálii](#) (rozhodnutí), č. 46483/99, 25. května 1999 (nepřijatelnost čl. 6 odst. 1);
- [Transado-Transportes Fluviais Do Sado S.A. proti Portugalsku](#) (rozhodnutí), č. 35943/02, 16. prosince 2003 (nepřijatelnost čl. 6 odst. 1 a článku 1 Protokolu č. 1);
- [Regent Company proti Ukrajině](#), č. 773/03, 3. dubna 2008 (porušení čl. 6 odst. 1 a článku 1 Protokolu č. 1);
- [Eiffage SA a ostatní proti Švýcarsku](#) (rozhodnutí), č. 1742/05, 15. září 2009 (nepřijatelnost čl. 6 odst. 1 a článku 13);
- [Granos Organicos Nacionales S.A. proti Německu](#) (rozhodnutí), č. 19508/07, 12. října 2010 (přijatelnost článků 6 a 14 ve spojení s článkem 6);
- [Suda proti České republice](#), č. 1643/06, 28. října 2010 (porušení čl. 6 odst. 1);
- [Kolgu proti Turecku](#) (rozhodnutí), č. 2935/07, 27. srpna 2013 (nepřijatelnost článku 6);
- [Klausecker proti Německu](#) (rozhodnutí), č. 415/07, 6. ledna 2015 (nepřijatelnost článku 6);
- [Tabbane proti Švýcarsku](#) (rozhodnutí), č. 41069/12, 1. března 2016 (nepřijatelnost článku 6);
- [Le Bridge Corporation LTD S.R.L. proti Moldavské republice](#) (rozhodnutí), č. 48027/10, 27. března 2018 (nepřijatelnost čl. 6 odst. 1 a článku 1 Protokolu č. 1);
- [Apollo Engineering Limited proti Spojenému království](#) (rozhodnutí), č. 22061/15, 2. července 2019 (nepřijatelnost čl. 6 odst. 1);
- [Bakker proti Švýcarsku](#) (rozhodnutí), č. 7198/07, 3. září 2019 (nepřijatelnost článku 6);
- [Promimpro Exports and Imports Limited a Sinequanon Invest proti Ukrajině](#) (rozhodnutí), č. 32317/10, 10. září 2019 (nepřijatelnost článků 6, 13 a článku 1 Protokolu č. 1);
- [Mediation Berti Sports proti Turecku](#) (rozhodnutí), č. 63859/12, 12. května 2020

(nepřijatelnost čl. 6 odst. 1);

- *Sedat Dogan proti Turecku*, č. 48909/14, 18. května 2021 (porušení čl. 6 odst. 1 a článku 10);
- *Naki a Amed Sportif Faaliyetler Kulubu Dernegi proti Turecku*, č. 48924/16, 18. května 2021 (porušení čl. 6 odst. 1 a článku 10);
- *İbrahim Tokmak proti Turecku*, č. 54540/16, 18. května 2021 (porušení čl. 6 odst. 1 a článku 10);
- *Beg S.p.a. proti Itálii*, č. 5312/11, 20. května 2021 (porušení čl. 6 odst. 1);
- *Ali Riza proti Švýcarsku*, č. 74989/11, 13. července 2021 (neporušení čl. 6 odst. 1);
- *Xavier Lucas proti Francii*, č. 15567/20, 9. června 2022 (porušení čl. 6 odst. 1).